

καὶ τὸ μερογενέποντες, οὐ μείζισα
εἰς δέον λέγοσι.

Demosthenes dicere solebat: Qui subito & ex tempore consilium dant, non bene consulunt.

Δύο ἐστιν, ὡς Αριστοτέλης εἶπεν,
εἴ τις γίνεται τὸ εὖ πῦρν. ἐν
μὴν τῷ τὸν συνόπον κεῖθεν. καὶ
τὸ τέλος τῶν πράξεων ὄργας.
ἐν δὲ τοῖς πρᾶγμασι τὸ τέλος φερετος
πράξεων σύρεται.

Duo sunt, ut Aristoteles
dixit, quæ omnes actiones
bonas & laudabiles efficiunt:
Vnum, ut Scopus & finis a-
ctionum recte constituatur:
Deinde ut media ad finem
ducentia recte eligantur.

Οὐδέτερος δέ φησι, Μίαν τούτων
συντεταῖ οὐ πολεως καὶ θέους
εἴναι, οὐ τοπειστῶν καὶ δρόντων αἴσια
θῶν, καὶ συμβόλων καὶ βδομάτων
πυχεῖν.

X Idem dicebat, Solam hanc
& ciuitatis & nationis salu-
tem esse, habeat gubernato-
res bonos & consiliarios ac
senatores cordatos.

Πλάτωνος ἔλεγεν. Οδηγεῖν
τυφλὸν λαβεῖν, καὶ σύμβολον
εἰσέντειν, εἰσαγεῖν.

X Plutarchus dixit, In cœ-
dum itineris ducem, & stultum
consiliarium incidere,
idem esse.

Κρίσισιν Σεφὸς ιχνεύει φησι
Διόδορος.

Sapiens robusto præstat:
dixit Diodorus.

Κείσισιν λαλογνομήν έσσε-
δοντις πάχον απελευθερίας φησι
Χρυσόσωρος.

X Melior est consulta tardis
tas celeritate temeraria: di-
xit Chrysostomus.

Locus CX. DE EXPERIEN- TIA, VSV.

Tάσσος Θερμονεύς ερωτᾷ
θεῖς, πώς οὐ Σοφάτος,
πέραν φησι.

X Tassus Hermioneus, quid
nam sapientius esset præ
ceteris interrogatus: Experi-
entiam dixit.

Δημόσιος ερωτητεῖς, Πέρι φησι
διδασκαλος γεγονός εἴναι τὸ τῆ
στήνειαν, φησι, Βούρα. εμφαι-
νον, ὅτι διῆται τῶν πειραμάτων
εμπειρία, κρείτινων πάντων Σο-
φικῆς διδασκαλίας εἰσι.

X Demades rogatus, quo
præceptore fuisse vobis: tri-
bunali, respondit, Athenien-
sium: insinuans, quod in
ipsis negotiis experientia
quavis institutione sophi-
storum melior sit.

Παῦλος Αἰγαίδιος εἰπειλῶν
διὰ τὸ ἀκρων εἰς Μακριδοτεῖν, καὶ

οντεγγράφους ἴδιως Τὸς πολεμίας Εἰσισηπαραγόλευτος αὐτὸν εὐής επιχείρειν, εἴτε τὴν σιδηρίαν, εἴτε πλακίαν εἰχεν. οἵ πολεμοὶ μετέργα καλύνονται επιπορείας τοῦς φάλαγγας ουσιαγγράφους μεράρεις.

Paulus Aemilius Cum per montium extremitates in Macedoniam peruenisset, hostiumque videret instruētam aciem, Nasicae hortantivt statim eos aggredetur, facerem, inquit, si tua essem ætate, sed me diuturna experientia docuit, non inire pugnam ex itinere aduersus exercitum suis ordinibus dispositum.

Αἱ ἐμπεῖσαι, καὶ τὸ πολλὰ ιωρακένει, ὡν ἐμποίεσσι, ἐφ Δημοσθένει.

Experientia, multarumque rerum usus, prudentiā ingenerat, dixit Demosthenes.

Ισοκράτης ἔλεγεν· "Ο, οὐ αὐτοῖς οὐτοις θελοῦσσι, ὡν ἐπιστρέψας πεποίκη της αὐτὸς περιπτεύοντας, ἐμπεῖσε, μέποικη φιλοσοφίας. Τὸ μὲν γὰρ φιλοσοφεῖται οὐδείς τοι δειξει· τὸ δὲ ἐσ αὐτῶν τὸ ἐγίνων γνωνόιται, διώνας Τοῖς ἀμεινόν σε λεγοῖς περιγραψεν ποιῶσ.

Socrates dicere solitus est: Si quid exquisite nouisse

cupis, quod scire ad virum primarium pertineat, experientia & philosophia rei notionem aggredere. Hæc enim vias tibi demonstrabit: exercitatio autem operibus acquisita, efficiet ut melius & aptius res ipsas tractes.

Locus CXI.

DE IVVENTV. T E.

Σ Ολαντονομοθέτης μήτε πέριχν το σφρόρανεον, μήτε συμβολεύειν, εἰ καὶ σελας δοκίνηνάμενος ἔχειν.

Solon lege sanxit, ne quis admodum iuuenis ad magistratū aut consultationes admitteretur, quamuis prudensissimus visus esset.

Μένανδρος εἶπε· Νέονταν, ἐδίκησα μὴν, εφέρεντα τὸ γέδειον.

Menander dicere solebat: Cum iuuenis essem, videbar quidem mihi sapere, sed reuera nihil sapiebam.

Ο αὐτός ἔλεγε· Μέμνησονταν, οὐδείς γέρει τοση ποτε.

Idem dicebat: Cum iuuenis es, memento te aliquando senem fore.

Αριστοτέλης ἐφη· ἀπέργει ταῦ

καθετὸν δίον περιέχει τὸν γέον
εἶναι.

Aristoteles dixit, Iuuenē
ignarum esse negotiorum,
quæ in vita versantur.

Basilios εἶπεν, Ευρύποτον
τὴν νεότητα εἶναι, καὶ ράδιον
τὰς κενάς τῆς ἐλπίδον μετεω-
ρίζεις.

✗ Basilius dixit, Iuuentutem
mobilem esse, & facile vana
spe effterri.

Ο αὐτὸς ἔλεγε· καῦφον τὴν
νεότητα εἶναι, καὶ δικίνητον τὰς
τε φῶλας.

✗ Idem dicebat, Iuuentutem
esse leuem, & ad im-
probitatem procluem.

Ο αὐτὸς εἶπε· Φύσις αἱρέω-
τηκε έτοις εἴναι, κανοφότητη
γνώμην ἔχειν ἥδη γομίζειν τὴν
ἐλπιδίταν.

✗ Idem dixit, Iuuenum na-
turale virtutem hoc esse, vt
propter levitatem consilii
ea se habere iam arbitretur,
quæ spe concupierunt.

Ο αὐτὸς ἐφη· Ευρύποτον
νεότητα, Επειδὲς κακὰν δεύτερο-
πος. Αἱρέσθεις γράπτηματαν
ἀθεταντές καύματος. Διάταχι-
νεις γράποδηγόντος, καὶ τὰς τὰς
λιρήμας διεργόντος.

✗ Idem dixit: Mobilissima
iuuentus est, & ad vitia pro-
pensa: Diuersis enim pertur-

bationum fluctib. agitur.
Eget igitur ductore, qui ad
portum recta deducat.

Πρέστις θυμόν [ως ἐφη Χρυσός
τομός] καὶ τῷς ἐπιθυμίας, σύ-
μπλωτὸς μοῖλαν ἔσιν ὁ νέος.
Διὸς εὐθείας δεῖται τὸ φυλα-
κῆς. (Φροντέցε Θεολογοῦ.)

✓ Ira (vt Chrysostomus di-
xit) & cupiditatibus facilius
iuuenes ducuntur & vincuntur:
quare maiorem quandam custodiam requirunt,
ac frenum durius.

Γριγόρεος Νύστης ἔλεγε,
Ἐπὶ παντὸς ὡς ἐπὶ πολὺ περίστη-
μασι, ἐπιφαλῆ σύμβολον τὴν
νεότητα εἶναι, καὶ σὸν οὐρανὸν
καθερδωτὸν πραδίας τῆς απειδῆς
δέξιαν, ἢ μὴ καὶ πολιά συμπαρ-
είνθητη τῷς κυριακαῖς τοῦ
σκέμματος.

Gregorius Nyssenus dice-
bat: in omni fere negotio
periculosa esse adolescentiū
consilia, nec facile reperiiri
qui aliquid recte gesserint
terum magnarum, quibus
cani nō fuerint ad considera-
tionis communionem adhibiti.

Νικόμητος ἐξεῖδες αὐτὸν
χρητὸν ορθῆς αναγένεσις ζεω-
μόν, καὶ τὸν δισμορχὸν γίνεται
ἐφη φίλων.

✗ Iuuenis summā potesta-
tem adeptus, cupiditatibus

effrenatis vtens, malum est
inexpugnabile: dixit Philo.

O αὐτὸς ἔλεγε. Νοότης πο-
νεῖν σὺν ἐφέλασσι, αὐτὸς τὸ γῆρας
πανηγυρίζει.

Idem dicere solebat: Iu-
uenis laborem recusans, in
senectute miser & calamiti-
tus est.

Αεριστέλης εἶπεν. τὴν οὐφε-
σούλην αἰρετωτέραν καὶ αὐτω-
ρχείαν μάκλιον εὐ τῇ νεότητι, οὐ τῷ
τελείῳ. μάκλιον γὰρ τὸς νέας τῷ
πρώτηνεων ωτὸς τῷ ἐπιθυμιῶν
συνοχεῖσθαι.

Aristoteles dixit, Lauda-
biliorem esse & magis ne-
cessariam, temperantiam in
iuenibus, quam in senib;. Nam iuuenes plus quam
senes cupiditatib. tentari.

Ἐν τῇ τῶν νεωτέρων ἡλικίᾳ
τὸν φύγειν δωμάτιον ἔφη
Οὐλπιανός.

Nihil est, quod in iuueni-
li ætate agere non possim: :
dixit Vlpianus.

Οὐ τὸν ἡλικιανέος, αὐτὸ-
τὸν φυγεῖν ἀτελῆς, νεώτερος
λέγει. ἔλεγε Βασίλειος.

Non ætate iuuenis, sed
qui animo imperfecto est,
iunior vocatur: dicebat Ba-
silius.

Locus CXII.

DE REBUS SECVN-
DIS QVÆ PARIVNT
insolentiam.

Bασίλειος ἔλεγε, Οὐσίας
Βενιαζαλεπού, ἣ τε δυσορ-
θλιας περιγράψατο, ἀποτίνασσεν
τὸν Συρρίν διασπασθεὶς εὐτελεῖς
ὑπερβαντας τοι επιφέρειν.

Basilius dixit: Λέque dif-
fīcile esse, in rebus difficultatibus animum non abie-
ctum seruare, atque in pro-
speritatibus non extollī.

Διοδόρος εἶπεν, Εὐτυχέσσον
ταρσόγνη, αυτοφράστης ἐνεγκεῖν
ἐποδέξιας, ή τὸς δύναμέζεις δύ-
νατος εἴμεργνας.

Diodorus dixit, Felicioris
ingenii esse, infortunia cū
dexteritate ferre, quam in-
gentem prosperitatem pru-
denter regere.

Πλάτωνος ἔφη, Οὐδὲν δυσαρ-
κεύτερον είναι αἰθράπον τὸ
πεύστειν δοκέντος: ἐδήλωτο
κηκιώτερον ἐπιστολας, συστατί-
τος ωτὸς τύχης.

Plutarchus dicebat: Nihil
contumacius esse homine
rebus secundis elato: nihil
rursus imperii auscultatius
homine deicto rebus ad-
uersis.

Αριστοτέλης εἶπεν, Αγαθὸς δρεπ
ἐργάδιον είναι, φέρειν ἐμμελῶς
τοι εὐτυχίαν.

Aristo-

Aristoteles dixit, Sine virtute non facile esse, res secundas recte ferre.

Συντέταξις, ὡφει λογοράτης,
ἡ συναντληθεῖ τοῖς μὴ ταῦταις καὶ τοῖς διωνεσίαις εἰναι, ἐ^πτὸ ταῦτα ἀναγλαυκία τοῖς δὲ εὐδελοῖς ἢ τῇ πεπιθύτῃ σωφροσύνῃ μετρήσων.

Ita comparatum est, dixit Isocrates, ut opes & potentiam, amentia, & cum hac, immodestia comitetur: inopiam vero & humilitatem, prudentia & moderatio.

Φιλίσιων ὁ κομικὸς ἔλεγεν.
Ἐάν οὖτις πονηρού εἰς ὑψος αἴρεταις, λαρπεῖς τε ταῦτα καὶ τοῖς γεωργίαις, ὄφροι τε μετέχοντες τούτης ἐπέμπρονται, τούτοις τέχοντας μεταβολὴν πεσδόνται. ἐπέμπρεται γὰρ μεῖζον, ἵνα καὶ μεῖζον πέσουν.

Philistio scriptor Comicus dicere solebat: Si videris improbum in altum gradum euctum, magnisq; opibus & fortuna exultantem, superciliosa supra fortunam extollentem eius celerrimā exspecta mutationem. Tollitur enim altissime, ut maiori casu ruat.

Ξενοφῶν ἔφη, γαλεπώτερον εἶναι, δύρεν αὐδρα τὰ γαλεῖα καλῶς φέρεντα, η τὰ κακά. Καὶ μὴ

γε ἕσσον τοῖς πολλοῖς, Καὶ δὲ οὐ φερούσιν τοῖς πεπονισμένοις.

Xenophon dixit, Longe difficilior esse, inuenire virum, bona eleganter ferentē, quam mala. Nam res secundas multos impellere, ut fiant petulantiores. At res aduersas, omnes sanos ad modestiam flectere.

Τοῖς ταῦταις εἰμικρταῖ, εἴπε Δημοσθένης, μηδέποτε εὖ πεπάτησαι δέ φερεντού.

Plerisq; fatale est, dicebat Demosthenes, nunquam in rebus secundis sapere.

Πλάτωρχος αἰς ἀληθῶς ἔλεγεν
οὐδέγεις ἀναι, οἰς μῆτραν τυχεῖν
παραγγειται. Θ. φερεντού.

Plutarchus vero dixit, Paucos esse, qui non in rebus secundis insolecant.

Ο αὐτὸς εἶπε, Κακωνεῖν
τὸ λίαν εὐτυχεῖν, εὐτοτε
γεῖς ποιεῖ.

Idem dixit, Ita sere fieri,
ut nimia felicitas homines
reddat molestos & intollerabiles.

Locus CXIII.

DE PEREGRINATIONE.

Bias ἔλεγε, Ταῦτα τόπων

Βιαταβολαὶς οὐτε φέρεντοι

διδοσκεν, οὐτε ἀφεγομένων
αὐθαιρεῖσθαις.

Bias dicere solitus est, Locorum mutationes neque prudentiam docere, neque imprudentiam auferre.

Πολλοὶ διπληρίσουστες [άσ] Αἰχάντης ἐφεύγεται τὸ πεόπον, αἴλια
τὸ ποπον μόνον μετῆλαξεν.

Multis qui peregrinatur (vt Ἀeschines dixit) tantum fit mutatio loci, non ingenii.

Ο αὐτὸς εἶπεν. Οὐχὶ ἡ γένεσις
κακῶν ποιεῖ, η φύλαξ· ἀλλὰ ἡ φύσις· καὶ διαρθρὴ ἐπεργία νευτε,
πηγούτες ἄλλοτεν, αἴλια οἰοις ἐπορθήσεις.

Idem dixit: Non regio bonus aut malos facit, sed suū quemque ingenium: neque alii sumus reversi, sed tales, quales cum abiремus.

Α ποδημεῖν σοι τοῖς ξένην τοῖς
Σπαρτιάταις, ίνα μὴ ξενικῶν
ἔθνων καὶ Βίων ἀποθέσθων μετέχωσι.
καὶ ξενηλασσούσι εἰσογήσαστο, οπως οἱ παρεσχείοντες, μὴ
διδοσκαλούσικαντος Καίσαρος Τοῖς πολίταις
αὐτὸν ιστορεῖν τὴν τοῦ πόλεων
ἀγωγὴν, καὶ μετεῖχε τὸ πόλεων
δικογίαν. ἔνοικος ἐφασαν, ὅτι εἰ τοῖς
ξένοις θεοῖς αὐτὸν μετομείνη ταύτην
τὴν δύσκολον τὸ πολιτεῖαν, καὶ τὸ
εὐληπτον τὸ Λυκάργον μετεῖχε τὸ

δέκατην Διαπετατιβρύνης μολέσει,
παλέντιν οἱ οὐκ εἶχεν. ουαῖτε γράψαντες
οὐκέτη οι Σοφωτος Τοῖς συμβολαῖοις Ε τοῖς μετεσιάσαντες ξένοιν
Διαφρείρεσθαι πόλεις ικανότεροι κα-
λῶς καθεστηκαν, Διά τὸ έναν
ημέρας εύνοιας φόρος μετάλλον πεδίος
κρατεῖν, η τοις δέρτια.

Spartanis non licet peregrinari, ne morū peregrinorum vitæque incompositæ contagium attraherent. Quin & peregrinos urbe arcebant, ne paulatim inundantes mali cuiuspiam ciuibus exsistenter magistri. Quisquis autem ciuium nō tulisset liberorum iuxta patrios ritus institutionem, iure ciuiū priuabatur. Rursum narrant quidam, qui cunque peregrinus Spartanæ ciuitatis institutis sustineret exerceri, eum ex Lycurgi sententia admitti in eam ciuitatem cum portione, quæ fuerat a priscis ordinata. Cæterum vendere ius ciuitatis nulli fas erat. Perspexerat vir ille prudenterissimus, commerciis exterritorum atque negotiatorū, ciuitates quamvis bene institutas corrumpi, quod ad nequitiam omnes simus magis dociles, quam ad virtutem.

Μὴ κατέκνεις [έφη Ισοκράτης]
μοκεαν

μηκερίσ οὖν πορθεῖσθαι στίχοις
διδυκειν πλευσίμον ἐπαγγέλ-
λομένοις. αἰχθέντων τούτων μὲν
ἐμπόδευστον τηλικαῦτα πελάγη
Ἀγριεζῶν, ἐνεκρατεῖσθαι ποιῆ-
σθαι τὸν ταξιδεχθόνον ὄστιν. Τοὺς
ἔτεστις κατέβασις κατέβασις γάρ τοι πο-
ρείας ταπερδίεν, ἐπὶ τῷ Βατιώ
καταπέσσομεν τῶν ταυτῶν Αἴγυνα.
Τούτῳ τῷ ταξιδεύματι ἐπειγό-
δε λεγόντων μοι, τούτοις πόρρω κε-
ρδόμενοι καθέεις, τὸν δὲ Δαμασουσ
εἰς Ράμη, τὸν δὲ Επιφανίου εἰς Κύ-
προν, τὸν δὲ Διδύμου εἰς Αιγύπτον,
τὸν δὲ Ναζιανζίων εἰς Καππα-
δοκίαν, τὴν δέκατην, ἐνεκρα-
τεῖσθαι ποιῆσθαι παύδειαν,
εἰς Επιφανίου τῶν πίστων, ἔτικτε.
X Ne te piceat (dixit Iſocrates) longum iter suscipe-
re, vt eos audias, qui præ-
clarū aliquid profitentur.
Turpe enim est mercatores
tanta maria transire, vt suas
facultates augeant: adoles-
centes vero, vix terra iter
facere, vt animum virtutib.
locupletent. Huic præcepto
Hieronymus obtempera-
uit, qui procul in dissimili-
mis regionibus, Damasum
Romæ, Epiphanium in Cy-
pro, Didymum in Ægypto,
Nazianzenum in Cappa-
docia, & alios alibi, augen-
dæ doctrinæ, & fidei confir-
mandæ causa audiuit.

Εὐαγγελίος ἔλεγε, φυτὸν με-

τιφερόμενον σωκεῖσθαι, καρπὸν
οὐ ποιεῖν.

X Euagrius dixit, Plantam
quæ sæpe transfertur, non
coalescere. ¶ Pertinet huc
proverbiū: Λίθος κυλιεῖθ-
ρος, τὸ φύκον οὐ ποιεῖ, id est,
Saxum volutum, non ob-
ducitur musco.

Locus CXIII.

DE FERIIS, DIE- BVS FESTIS.

ΔΙΟΓΗΝΗΣ ὁρᾶν ξένον πνε-
ώσαντὸν τοῦτον τὸν ξερτὸν
ἐπιμελῶς ηὔσηστε, ηὐ ποιεῖσθαι,
ἔφη: Οὐκ διὰ πάντα ηὔσησθαι πε-
δαίνειν αὐθὶ ξερτήσιν; Εὐόρμος
Ἐγενότον ηὔσηστον, ιερῷ εἶναι οὐ-
χιον θεῖον, εἰ δὲ αὐτῷ προπόντος ηὔση-
στος, δεῖ καλῶς εἰ δύπεππος, οὐδὲ
εὐαντίον θεῖον, πάντα εἰσθεῖν τοῖς,
ξῆν αὐτοφείλοις.

X Diogenes peregrinum
quendam conspiciens sese
studiose ad festum diem cō-
ponentem: Quid facis, in-
quit? An non quilibet dies
viro bono festus est? Sensit
hunc mundum esse templū
Deo dignum, in quo consti-
tutus homo semper hone-
ste & decenter, velut in con-
spectu Dei, omnia cernētis,
versari debeat.

Αριστέρης ἐρωτήσεις, Η ἵστη

ἴορτη; γαστριμαρχίας, ἐφη, ἀφορο-
μή. ὑδεπά ποτε γῆ μεταλλον αἰδ-
μόριον τῇ ἀπολάσιος Σιοτεύγεστον
αὐγρωπον, τῇ σὺνθετοις κυψερη-
σιν οις μετέλισαν αὐτὸν τὴν εὐσέβει-
αν τε τῇ σωφροσύνῃσιν απεκάλυψαν
τοῦ.

Antisthenes interrogat⁹, quid esset dies festus, re-
spondit, Ingluuiei & helluationis occasio. Nullo enim
tempore homines dissolutius & intemperantius vi-
uunt, quam tunc, cum maxi-
miae pietati & temperantie
studendum erat.

Δημοσθένειος γεώφη, τὰς πα-
λαιάς εἰς τοντόν τι φύκεισθαι φί-
λων δρονίας τε τῇ εὐσέβειᾳ, ὡσεὶ¹⁰
τῇ τοιχέτερῃ γεγνημένων αἰδι-
κημένων τὸ λαμπεῖσιν δίκαιο-
τηπέρον εὐ ταῖς εὐσταῖς.

Demosthenes scribit, tan-
tam veterum fuisse & hu-
manitatem & pietatem, vt
festis diebus etiam de iniu-
riis prius factis poenas sumi
vetuerint.

Locus CXV.

DE MISERICOR- DIA, CLEMEN- tia.

Ελέος ἐστιν εὐχέστος λύπη, ἀλ-
λοτειοις κυργίσσοντες αρμέ-
νη. ἐφη Γρηγόριος Νύστης.

Misericordia est volunt-

taria tristitia, ex alienis ma-
lis producta: dixit Gregori-
us Nyssenus.

Ο αὐτὸς εἶπε, Μέγα τοῦ ἀτο-
χεῖτον Φάρμακον ἔναν, ἵλεον
δὲ τὸ ψυχῆς εἰς φερόμενον τῷ τὸ
σωματικῶν γνωσίας, πολὺ πικ-
φίζει τὸ συμφοροῦσα.

Idem dixit, Magnum ca-
lamitoso remedium esse,
misericordiam ex animo
collatam: & genuinam con-
dolentiam multo leuiorem
reddere calamitatem.

Ο αὐτὸς ἐφασκε: Διωτάς
λι οἱ θεοὶ ποιῆσαι μηδένα πένη-
ται ἀλλὰ τὸ εὖ ποιεῖν φειρεῖ-
το, συμπάθειαν δὲ εἰς ήτε, τὸν
ἢ ἀπλήλων εὐεντα καὶ εὐπρέπεια
καὶ διπρέπεια, ινα τὸ ποσὸν θυσάμε-
το τῷ εὐποιεῖ.

Idem dicere solitus est:
Facile posset Deus nemine
facere pauperem, sed ita be-
neficentie ansam adimeret
nec amplius vellet aliquis
condolere. Nunc vero alii
aliorum gratia vel diuites
vel egeni sunt, vt loc⁹ & ma-
teria beneficentie suppetat.

Τοιόσος [ἐφη Φίλων] οὐδεὶς πέδε
τὰς Καὶ εἰνίοις, οἷον εὐχὴ ζε-
τὸν θεού γένεται ὡς γῆ αἰκεσθεῖ,
ἀπεθνησθεῖται τοῦ Θεοῦ καὶ
ὡς ὄραρθ, ὁσσεπούμενος τοῦ
αὐτοῦ φεύγεικαρδοῦ εὐ θέλεις
τὸν

τὸν ἔλεον, ὥστε ταῦθι ὁμοίως οὐρανον
αὐτούς εἰσερέφη.

Talem (dixit Philo) te famulis tuis præbe, qualē tibi Deum optas. Audiemur n. a Deo, sicut nos audimus, & aspiciemur ab ipso, vt nos aspicimus. Offeramus igitur misericordiam pro misericordia, vt pro simili si-
mili adipiscamur.

Μέγα τοῦ αὐτοχθόνη πάτερ Φάρμα-
κη, ἐλεος δὲ τῷ ψυχῆς εἰσφερό-
μένος καὶ σωματικὴν γνώσιαν,
πολὺ πεποίησε τὸ συμφορῶς.
ἴφη Νέαλος.

Magnum remedium est infortunato misericordia ex animo collata: & syncera condolentia multo leuio-
rem reddit calamitatem: dixit Nilus.

Φίεσθαι μετὰ τὸν θάνατον
τοῦ κοινωνίας τῶν σεναγρῶν ὡς
Γρηγόριος ἴψασε.

Communicatio & societas luctus, solatium adfert dolenti: vt Gregorius dixit.

Αἰσιοτέλειος εἶπε, πεποίησε
τὸν λυπημένος σωματικὸν τὸν φίλων.

Aristoteles dixit, Suble-
uari illos qui dolent, con-
dolescentibus amicis.

Δημοσθένης ἐλεγεῖ, διηγεού-
σιαν ἐλεῖν, καὶ τὰς ἀδίκειας τῶν

αιχράπαιν, αἰδανοῦνται λό-
γον διηγεούσι.

Demosthenes dixit, Iu-
stum esse misereri, non im-
proborum hominum, sed
eorum, qui immerito infe-
lices sunt.

Οὐδεῖς [οὐδὲ αὐτὸς ἕφη] ἐστι
διηγεούσις τῶν κακῶν ἐλέος, τὸ μη-
δένα ἐλεεύτων. καὶ δὲ συγγένειαν,
τῶν αὐτογνωμόνων.

Nullius (vt idem ille di-
xit) miserēdum est, qui nul-
lius miseretur: neque quic-
quam illi veniae dandum,
qui veniam dat nemini.

Ο αὐτὸς εἶπε, Δεῖν συγενπορεῖν
τὸν τυχηρόπικοθόσον δυνατόν ἐστι,
καὶ απετερηρίῳ τῷ πατέρι οὐ.

Idem dixit, Calamito-
sum, & patria priuatum, ab
vnoquoque pro virili sua
parte subleuandum esse.

Ο αὐτὸς ἐλεγεῖ: Δεῖ τὸν αὐτὸν
χρόνον τοῦ αἰσιοδοξῆν αἰσιο-
δέρνειν σὲ τοῦ πάθει κείμενον.
αἰδανοῦ λόγοις γενῆται πεποίησε.
Ἐπειδὴ οὐδὲ πάσῃ μηδὲ τέτοιν
τοῦ Διγνοίων.

Idem dicebat: Commit-
tendum non est, vt calami-
tosus sine villa consolatione
malo suo conflectetur: sed &
verbis leuandus est dolor, &
animus ad iucundiores co-
gitationes traducendus.

O αὐτὸς ἴφασκε Διηγόντος
Εἰσὶ τὰ φρεγῖαι φάγεται τοῖς
τοῖς ἀποχρέωταν, οἷα τοῖς ἀλλοῖς
μέταστροφὴ φρεγῖαι τοῖς ἡμῖν,
εἴ ποτε θεοῦτος οὐκεδίη.

Idēm dixit: Εἴκουν est,
vt in calamitosos sic ani-
mati esse videamur, vt alios
in nos animatos esse velle-
mus, si quando tale quippi-
am accideret.

Oύτε εἰς ἡρῷαν θερμόν, ὅπερ ἐν τῷ
αὐτοπίναι φύσεως ἀφαιρεσθεία
τὸ ξενον τέλος τοῦ Φαντάν.

Nec e templo ara, nec ex
humana natura misericor-
dia tollenda est: dixit Pho-
cian.

Locus CXVI.

D E S O M N O.

Eγχειρίδιον ἡ αὐτρωπή [ἴφη
Βασίλειος] τῷ θεωρατίῳ
τοῦ Αἰγαίου. Τὸν ὑπνον τὸ σωματικόν
τὸ πόνων λύσον, καθίστηκε μηδεδό-
σει αποικίας, πάλιν, τοῦτο τοῦ
ἀγαλμάτος διαμέρεται ἐπινά-
γκη.

Gratias age o homo, illi
(dixit Basilius) qui nos mi-
rabiliter per somnum ab
affiduis laboribus recreat,
& modicæ quietis beneficio
rursus ad vigorem virium
reducit.

Χρυσόσεμον τέλος οὐ πονο-

οῦνδη ἔτερον εἶναι, η̄ θεωρατού
τελονεμοργεῖν, καὶ ἴφρίσεσθαι τη-
λονται.

Chrysostomus dixit, So-
mnūm nihil aliud esse, quā
mortem ad breue tempus,
& aliquot horarū obitum.

Eινότιος [ώς Φίλων ίφη] με-
λέτων μὴν θεωράτες, οπαν δὲ καὶ
τετραγαμοὶ τὸ αὐτὸν ιστορίων
αἰσθάνεταις, τὸ ὑπνονοὶ αἱηδῆ
περιεγνήτες ἀπεφίνοντο. έιγο-
τερεν γράμμαρχος φέρεται εἰ-
νῆρας, μετασεΐ γράμματος τὸ
αὐτὸν εἰς ὀλοκλήρων

Non temere (vt Philo di-
xit) qui rem vere conside-
rarunt, somnum esse mortis
præmeditationem, & um-
bram ac delinationē quan-
dam vitæ denuo futurę sta-
tuerunt. Imagines enim
vtriusq; repræsentat. Quip-
pe eundem hominem ex
integro & aufert, & sibi re-
stituit.

O αὐτὸς εἶπε, Τὸν ὑπνον ἀποτε-
τλώντων, τὸν ἡμίου ἡμίν τὸ Έιν,
σωδιαγρεῖας γράφειν.

Idēm dixit, Somnum ve-
luti publicanum, dimidium
vitæ nobiscum partiri.

O αὐτὸς ἴφασκε, Τὸν μερόπον
ὑπνον, η̄ σώματος ὥχλησιν, η̄ ψυ-
χῆς αἰδημοσιῶν, η̄ ἀγετῶν, η̄
αἴσιοδυσίαν σημειώσας.

Idēm

Idem dicebat, Diurnum somnum aut corporis molestiam aliquam, aut animę anxietatem, aut segnitatem, aut imperitiam arguere.

Tὸ πέραν καθεύδειν Θ πεί-
ποντες, τοῖς τεθυκόσι μάθειον
ηλθεῖ τοῖς ξεῖσιν αἴρειδιον, ἐφι-
Αἰγάνης.

Somnus diuturnior quā
deceat, mortuis potius,
quam viuis conuenit, dixit
Æschines.

Οὐ πνοὴ τεῖς θὺς πόνους
τὸ Σῶμα τῆς οὐσερῆς ἐρρω-
μένεσσοι διερφάνει· ἔλει Θεο-
δωρος.

Somnus reddit corpus ad
labores postridie robustius;
dixit Theodoreetus.

Μένανδρος εἶπεν, Τὸν ὑπνον
εἶναι σώματος σωτηρίαν.

Menander dixit, Somnum
esse corporis salutem.

Κατὰ Πλάτωνα, ὑπνοι καὶ
κόποι καρδίμεσοι πολέμοι.

Vt Plato dixit, Somni &
labores liberalibus disciplini-
nis inimici sunt.

Γοργίας ὁ Λεοντίνος, ἐπὶ τέρ-
μοπον Θ βίσ, τῶν ἀθεναίων
καταληφθεῖς, κατ' ὅλην τοις
ὑπνον τασσισθεῖσαν ἔκειτο. Εἰ
δὲ τις αὐτοῦ Θ ἐπιτηδείων γέρε,

ἢ πειστοί, ὁ Γοργίας ἀπίκεινα-
το· ἵδη μεσοῦ πνοες ἀρχοῦ παρα-
κελεῖσθας τῷ μέσελφῳ. Ὁρε-
γες γδὲ ὑπνοις μέσελφοι οὐρανοῖς
τοις διάκοτοι.

X Gorgias Leontinus iam
vicinus morti, viribus defi-
ciens, sensim in somnum de-
lapsus iacebat. Et si quis in-
plum ex familiaribus inter-
rogaret quid ageret, respon-
debat: iam somnus incipit
me fratri suo tradere. Ho-
merus enim somnifratrem
appellat mortem. Simile
quiddā de Diogene, in loco
de Morte, retulimus antea.

Locus CXVII.

DE SOMNIIS.

K Απὸ Βασιλείου, Περιφύκεστ
πας αἱ καθ' ὑπνον φαν-
τασίαι, ἀσ τὰ πεδά ἀποχήρατα
εἴναι τῶν μετηρεσταίς φεν-
τίδων. ὅποια γδὲ αἱ ἡ τὰ κατεῖ-
τον οἴνοις ἐπιτηδεύματα,
ποιεῦσσε αὐτάγκη εἴναι καὶ τὰ
ἐνύπνια.

X Vt Basilius dixit, Solent
fere imaginationes in so-
mnis vt plurimum respon-
dere curis diuinis. Qualia
enim fuerint vitæ nostræ
studia, talia necessario etiā
insomnia fiunt.

Ο αὐτὸς εἶπεν· αἱ εἰπὲ πελὴ
τὰ καθ' ὑπνον φεντεσταζόμενα, τῶν

μεταποιεῖν εὐνοῶν εἰσὶν ἀν-
θρώποις.

Idem dixit, Imaginatio-
nes in somnis ut plurimum
diurnis cogitationibus re-
spondere.

Οὐαὶ ὄντος ταπείχου, οὐαὶ
τοῦ τοιούτου αὐτῷ καλεόντου
νι, ἵψη Νεῖλον.

Qui obseruat insomnia,
similis est homini, umbram
suam persequenti, dixit
Nilus.

Οὐ αὐτὸς ἐλέγει· εἴ τύκτες
τοὺς μεθυματικοὺς φρεγάδας πε-
ριελθόντας, σὺ τοῖς αὐτοῖς φα-
γοῖς εἰσαπομονώντας.

Idem dicebat: Noctes ex-
cipiunt curas dierum, easq;
imaginādo illudūt animis.

Locus CXVIII.

DE VICTORIA.

Φανερόν εἶνι [εἴπε Ξενο-
φῶν] ἐπειδὴ τε πλῆθος εἶνι,
ἐπειδὴ δὲ τὸ πολέμων τοῦ
νήσου ποιῶσι· αὐτὰ δὲ πότεροι
οὐ σὺν τοῖς θεοῖς ταῦς ψυχᾶς
ἐρράμφεσθαι λατοῦ ἐπὶ τὰς πο-
λευμας, οὐτας οὐκ ἐπιπολὺ οἱ
σκαλοὶ δέργονται.

Perfpicuum est (dixit Xenophon) non numero aut cor-
porū robore, sed vtri deorū
auxilio freti fortioribus as-

nīmis hostes inuaserint, ut
plurimum ab aduersariis
non sustinentur.

Αλέξανδροὶ μέγας παρε-
ηγέρθησαν τὸν τοῖς πλεονοῖς, εἴ-
πεν· Οὐ δυσίων ἐσι, κλέπτεν
τὰς νίκας.

Cum Alexander magnus
ab amicis moneretur, ut
noctu, aggredieretur hostes,
Non est, inquit, regium, vi-
ctoriam furari.

Κρείτονος ἡ πλεονεκτία καλῶς, η
νικᾶν επισφαλῶς η ἀδεσμῶς
ἐλέγει Γρεγγέρος.

Praefat honeste vinci, quā
periculose contra fas vincere
re dixit Gregorius.

Βασίλειος ἐφασκεν, εἰ αρι-
λαγει πονητας αὐθιστεροι εἰναι
τη νικόντες, διότι ἀπέργεται τὸ
πλέον ἔχων την αριστην.

Basilius dixit: In certa-
minibus improbitatis mi-
seriorē esse illum, qui vi-
cerit, propterea quod pec-
catis onustior discedat.

Δημοσθένης ἐφη, Εξ αὐτάρ-
κης συμβαινειν, ὅταν μετρή-
γνυται τοῖς μέρην πλαστας, τοῖς δὲ
νικαῖς.

Demosthenes dixit, Ne-
cessario euenire, cum prae-
lium committitur, ut alii
succumbant, alii vincant.

Aἰγάρνος ἔλεισε, τὸ σέφανον πολλάκις δοθῆναι οὐ τῷ κρεπτίσω, ἀλλὰ τῷ Διοποιεῖσθερῷ..

Æschines dicere solitus est, Coronam sepe tribui, nō fortissimo, sed illi qui malis artibus eam consecutus sit.

*Οπός ἄμεινα, σύγχρονα Εγών
ἴσιν· ἐφι Αριστοτέλης.*

Vbi certamen est, ibi est & victoria, dixit Aristoteles.

Locus CXIX.

DE MODESTIA.

*Οὗτος [ἐφη Χρυσόστομος]
μαρτυρεῖ εἰναὶ οἱ εἰστονεί-
δεις, οἱ μηδὲν εἰστονείναι νο-
μίζουν.*

X Hic (dixit Chrysostomus) maxime seipsum congnoscit, qui seipsum pro nihilo reputat.

*Ο αὐτὸς εἶπεν Οὐδὲν ὅτι τῷ
Φίλῳ εἶναι, οὐ τῷ μὲν τῷ
ἴχαστον εἴσωτε δοθῆσθαι.*

X Idem dixit, Nihil tā Deo gratum esse, quam seipsum inter postremos numerare.

*Ο αὐτὸς ἔλεγε, Ταπεινοφρο-
σιώλοις εἶναι, τῷ ταπεινοφροσύνῃ,
τῷ ἐπέρεις ὀνειδίζοντος φίρειν, τῷ
ἐπιγνωνόντι τῷ ἀμφερμῷ, τῷ
φέρειν τοὺς κρητηζεῖσας.*

X Idem dixit, Modestiam

esse, demisse & humiliter sentire, alterum conuictian tem ferre, agnoscere peccatum, & accusationes pati.

*Ἡράκλειτος νέος ἦν πάντων
νέορες Σοφῶτες, ὃν γέδει-
αντὸν μηδὲν θύτα.*

X Heraclitus adhuc iuuenis omnium sapientissimus fuit, Seipsum enim nihil scire agnoscetabat.

*Σωκράτης ὢντο μηδὲν εἰδέ-
ναι, μηδὲν αὐτὸν τεθεν, ὃπι μηδὲν
οἶδεν· τὸς δὲ λοιπὸς μηδὲ έπει-
ειδέναι.*

X Socrates existimabat nihil se scire præter hoc vnu, quod nihil sciret, reliquos vero ne hoc quidem scire

*Ο αὐτὸς εἶπε· Ταπεινοφρον
επιεῖνειν, οἱ ψυχλαδυνατόνος
φρεγεῖν ταπεινοφρονάν.*

X Idem dicebat: Modestus & humiliis est is, qui cum possit elatus esse, tamen humiliiter & demisse sentit.

*Τοσοῦτον τὸ μᾶλλον ὁ φείλεις
ταπεινοφρονεῖν οὖσαν δοκεῖ μείζων
εἶναι· ἐφι Κλήμης.*

X Tanto quisque debet se summissius gerere, quanto maior videtur esse: dixit Clemens.

Εὐάγγελος ἔλεγεν, Αρρήκτοι

σπέντε τῷ πεπλῳ φροσύνῃ τῇ
ψυχῇ ἔται.

X Euagrius dixit, Armatu-
ram tutissimam esse, animi
modestiam.

'Ο αὐτὸς εἶπε, Νόμω, καὶ ἡ
χρημ. καὶ τῷ Σοφωτέρῳ εἰκεν
κόρμιον εἶναι.

X Idem dicebat: Legi, ma-
gistratu, & sapientiori ce-
dere, modestiæ esse.

Γνῶθι σεαυτὸν, ὡς παροιμία
λαμβάνει). πολλοὶ δὲ Χιλωτοί εἰ-
ναντεῖσθαι φέγγους. Κλέαρχος δὲ,
παῦθεν λεξίδαν τοις Χιλωταῖς.

X Nolite te ipsum, prouerbi-
aliter usurpati. Multi Chil-
lonis hanc sententiam faci-
unt: Clearchus autem diui-
nitus ipsam Chiloni dictatæ
esse scribit.

Δημόσιας ἐρωτήσεις, πότε
ῆρετος φιλοσοφεῖς ὅπερεγγε-
νώσαντο, ἐφη, ἐμαυτὸν τὸν ξένοντα.
X Demonax interrogatus,
quādō cœperisset philosopha-
ri, tum dixit, cum cognoscere
me ipsum incœpi.

Θεόπριτος ἐρωτήσεις ἐπὶ ποιη-
μάτων, Διόνιςος συνηράφεις ὅπι
εἶπεν, ὡς μὴ διάλογον, μὴ διώ-
μον ὡς διώμον, μὴ διάλογον.
X Theocritos quaerēti, qua-
re poemata non scribebat,
dixit: Quoniam, ut libet,

non possum: ut vero pos-
sum, non libet.

X Καλῶς Ἐπίκτητος ἐλεγεῖ.
ἴαντος οὐ απαγέλη, ὅπις δεσ-
μος ζενοῖς λίγη, μηδὲ πολὺ περι-
ποτέ τὰ λεχθέντα· αὐτὸς διπο-
κεῖται, ὅπις ηγούσεις γε τὰ ἄλλα
πεφύσαντα μηδὲν τοιούτοις εἰπεῖσθαι
ταῦτα μόνα ἐλεγεῖ.

X Praeclare Epictetus dixit:
Si quis nuntiauerit, quen-
dam tibi maledicere: ne re-
futa quæ dicta sunt, sed re-
ponde, Eū nesciuisse cætera
tua vitia: nam alioqui non
illa sola dicturum fuisse.

Locus CXX.

DE AMORE IN- HONESTO.

X Εόραξος ἐρωτήσεις, πί-
θεῖν ἐρωτικός, πάθος, ἐφη, φύ-
κης χολαρχίσσων.

Theophrastus interrogatu-
tus quid esset amor, respon-
dit, Animæ otiosæ affectus.

Ο αὐτὸς ἐλεγεῖ: ἐρωτεῖσθαι
πνος ἐπιθυμίας ἀλογίστης ἵππο-
Σολήν, οὐχέταν μηδὲν τὸν τῶν
αετοδεὸν, οὐχέταν δὲ πόλυν τον.

Idem dixit, Amorem, ir-
rationalis cuiusdam cupiditi-
atis excessum esse, qui velo-
cem habeat accessum, tar-
dum autem discessum.

Pag. 82.

Περδίκης εἶπεν, Ἐπιχυμίαν
μὴ διττασαθῆσαι, ἐφαγεῖ
νοῦ ἔρωτε δὲ διττασαθέντε,
μεσίαν γίγνεσθαι.

Prodicus dicebat, Cupi-
ditatem geminatam, amo-
rem esse: amorem vero ge-
minatum, insaniam fieri.

Αἰσαντος ἔφασκε, Τὰς τοῦ
ἔρωτος κατεξοδίας αἰνιγχ-
τὰς εἶναι συμβαίνειν.

Aësopus dixit: Illos qui
amore capti sunt, inue-
cundos esse solere.

Αριστοτέλης ἔφη, Τοῖς ἐρῶ-
σι τὸ φρέαν ἀγαπεῖτε γέλετον εἶναι.

Aristoteles dicere solitus
est, Amantibus aspectum
carissimum esse.

Οἱ αὐτὸς εἶπεν, Ἐκ Γόρεώ
γίγνεσθαι τὸ ἐρῶν.

Idem dicebat, Ex aspectu
nasci amorem.

Κρέστης οὐ θεάσιος τοῖς ἐρῶ-
σι οὐδεὶς φάσκει: Ἐφαγεῖ
φη, πάντες λύκος· εἰ δὲ μή, γέρ-
νος· αὐτὸν δὲ τάποις μηδ ὅμη
ζεῖνδας, βέροχος.

Crates Thebanus amo-
re laborantibus ostendit re-
media. Amori, inquit, me-
detur fames: si aliter, tem-
pus: quod si nec his vti pos-
sis, laqueus. Luxus enim fe-
re alit amorem. Tempus

vero omnia aut tollit, aut
certe mitigat: hæc remedia
si nihil prosunt, supereft la-
queus, ut morbus suspendio
finiatur.

Τυφλότατη ὁ φιλῶν τοὺς τῷ
φιλέμματος ἔφη Πλάτων.

* Amans est cæcus, & faci-
le decipitur circa rem ama-
tam: dixit Plato.

Μένανδρος ἔλεγε· Μόρον
ἀπαρνεῖσθαι αὐθάρπιος τὸν τί-
χεῖν εἶναι.

Menander dixit, Solum
amorē inter homines nul-
lo sermone consilioue mo-
ueri.

Πλάτωνος εἶπε· Τὸ λίαν
φιλεῖν, οὐ μη φιλεῖν αὐτὸν εἶναι.

* Plutarchus dixit, Nimi-
um amorem, odio causam
esse solere.

Τὸ φιλεῖν αὐθάρπιος, οὐδὲν εἴ-
ται μισεῖν· ἔφη Σωκράτης.

intempeſtive amare, si-
mile est odio: dicebat So-
crates.

Οἱ αὐτὸς ἔλεγε· Τὰ τοῦ κα-
λῶν φιλήματα φυλάττεσθαι
δένται, πάντα τὰ τῶν ιοβόλων δέ-
γματα.

* Idem dixit: Oscula for-
mosorum cauenda esse, si-
cut morsus venenatorum
animalium.

Locus CXXI.

DE PERICVLIS.

MΗδεὶς μὲν διηγεῖται τὸν κινδύνον πειρόπορον, οὐδέ τοι γένεσι συμφέρει τὸ πειρόπορον ἐφ Ιστορίαν.

Nemo in iusta causa, pericula subiens, existimet sibi Deum adiutorem defuturum esse: dixit Socrates.

Οὐ μέτακινδύνως αἴσθακεν φύσις λαμβάνει· μάταιος Πίνας διεργεῖται,

Ignatius vir non suscipit magnum periculum: ut Pindarus dixit

Δημοσθένης ἔλεγε, κινδυνούστεον τὸν τούτους κινδύνον, εὐοίσκη παθεῖν ή καλὸν εἶναι.

Demosthenes dixit, Eius generis pericula subeunda esse, in quibus pati aliquid, praeclarum sit.

Δαρεῖος ὁ Κέρες πατέρει-

αν τὸν ἵγκαριαζαν ἔλεγε, εἰ τοῖς μαχήσι, Εἰ παρὰ τῷ δευτέρῳ, γίγνεται φρεγματοπογες.

Darius ille Xerxis pater, scipsum laudans dicebat, In certaminibus, &c in rebus periculis fieri se prudentiorem.

Μεγάλα πειράματα, μεγάλοισι κινδύνοισι ἔχειν ηγετεῖσαν. Ἐφ Ηρόδοτος.

Magnæ res, magnis etiam cum periculis percipi volunt: dixit Herodotus.

Αλκιβιάδας ἔλεγε. Εξεργάζειν, μὴ ζητεῖσκεν. νομίζων βέληνος εἶναι, μὴ κινδύνους εἶναι, η τοποθέτειν, ὅπου κινδύνων οὐτομόρμυλον, σταυτὸν απαπάτεῖν.

Alcibiades dicere solebat. Si potes fugere, ne committas te iudicio. Sentiens consultius esse, non committere se periculo, quam dare operam, ut periculum ingressus temet expadias.

LOCO-